

Rol van de raad

Weg met de stokpaardjes!

Bestuurlijke benadering van de Omgevingswet

Een moderne en innovatieve stadswijk in aanbouw. Waar nu creatieve ondernemers en stadspioniers de scepter zwaaien, groeit een veelzijdige stadswijk met ruimte voor wonen en werken. We hebben het over de Binckhorst in Den Haag. Vanwege de perfecte ligging - vlakbij het centrum, de snelweg en het spoor – wil de gemeente deze locatie verder ontwikkelen. Dit gebeurt in nauw overleg met alle betrokken partijen: ontwikkelaars, ondernemers en toekomstige bewoners. Voor particulier initiatief is volop ruimte. Hoe mooi is het dan om met dit project te experimenteren met de Omgevingswet? Wat komt erbij kijken, wie zijn betrokken en vooral: wat is de rol van de raad? Raadslid Daniel Scheper neemt ons mee in het proces.

Het is 2018 en de verkiezingen zijn net achter de rug. Er worden coalities gevormd, er komt een nieuwe raad, nieuwe raadsleden worden geïnstalleerd. Daniel Scheper blikt terug: 'Ik zag veel nieuwelingen in de raad, vooral op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling. Dat betekende voor hen heel veel leeswerk om de ontwikkelingen rondom Binckhorst eigen te maken. Het is namelijk echt een enorm complex project. Toch is het heel belangrijk dat iedereen hetzelfde kennisniveau heeft. Dat was best een opgave. Er waren natuurlijk ook vele besprekingen over dit project. Die gingen vooral heel erg over de inhoud; want de raad denkt mee. Maar wat mij destijds opviel was dat de vraag 'wat is de rol van de raad?' niet aan bod kwam. En ik vroeg me af, hoe gaan we - als raad dus - nu bestuurlijk verder met die Omgevingswet? Wat betekent die voor ons?'

Controle versus initiatief

'Op bijeenkomsten over Binckhorst zag ik vooral heel veel ambtenaren. Maar de politiek schitterde door afwezigheid. Maar hoe gaan we onze controlerende taak waarborgen als we er niet bij zijn? Dat hield mij enorm bezig', weet Scheper nog. 'En ook: hoe verhoudt onze rol zich tot participatie? De Omgevingswet gaat er vanuit dat ondernemers en burgers zelf meedenken. Maar hoe meer controle, hoe minder initiatief. Dat was een dilemma, dát gesprek wilde ik voeren! Weg van de details, de stokpaardjes.'

Motie

Wat Scheper in de Haagse raad tegenkomt is een coalitie die vooruit wil, en de oppositie die op de rem

trapt. 'Maar het moet volgens mij helemaal niet om versnellen of vertragen gaan maar over de vraag hoe richten we het proces in? En dat doe je sámen.' Tijdens een serie werkbesprekingen werd hierover flink gedebatteerd. De opbrengst: een drietal moties. De eerste ging over de rol van de raad. Daarin staat dat het belangrijk is de participatie van stakeholders, belanghebbenden en toekomstige bewoners te borgen. Scheper: 'Als je dat doet, krijg je dus hele andere gesprekken. Bijvoorbeeld over hoe kom je in gesprek met bewoners als die er nog niet zijn; in het geval van nieuwbouw? Dan heb je het ineens over IT-oplossingen, innovatieve participatie, 3d-kaartjes of real life illustraties die je online kunt delen. Dat is een hele andere benadering dan we gewend zijn.'

Gebiedspaspoort

Daarnaast werd er nóg een motie ingediend, over het gebiedspaspoort. 'Hierin legt de gemeente vast wat zij in grote lijnen op een bepaalde locatie wil. De concrete uitwerking gebeurt in samenspraak met alle belanghebbenden binnen een deelgebied. De raad kan zo zaken vaststellen maar geeft ook ruimte om af te wijken. De raad heeft één moment om mee te kijken, wensen te uiten en beleidsregels toe te passen. Dan wordt het aangenomen en verder uitge-

werkt. Dus dwarsliggen bij elke fase, kan niet meer!' 'Scheper verwacht veel van derde motie. 'Daarin stellen we voor om ontwikkelaars die geld verdienen aan bouwprojecten een deel te laten afdragen aan een ov-fonds. Met dat geld kunnen we investeren in ov-voorzieningen. Want goede bereikbaarheid is ook voor hen gunstig.' Alle moties zijn overigens intussen aangenomen.

Creatief

Scheper is positief over wat er tot nu toe is bereikt. De contouren van het speelveld zijn duidelijk en dat helpt. Zijn advies aan andere gemeenteraden: 'Ga onderzoeken hoe je participatie kunt vormgeven. Dat kan via ICT-middelen maar ook via inlooptdagen, mensen laten meekijken. Zorg ervoor dat iedereen mee kan praten, wees hier ook creatief in. Wat betreft de rol van de raad: probeer het politieke te overstijgen. Kijk vooral naar de volgende generatie, die zit straks met het resultaat van onze bouw- en ontwikkelprojecten opgepadeld. We laten echt iets achter. Dat is van groter belang dan je te richten op dogmatische keuzes.'

Mei 2019